

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060102

DOM
2021-12-15
Stockholm

Mål nr
P 7605-21

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2021-05-31 i mål nr P 853-21, se bilaga A

PARTER

Klagande

U A

Motpart

1. Stockholms kommun
2. Aktiebolaget Familjebostäder

SAKEN

Detaljplan för del av fastigheten X intill kvarteret Pucken i stadsdelarna Västertorp och Fruängen i Stockholms kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd.
 2. Med ändring av mark- och miljödomstolens dom upphäver Mark- och miljööverdomstolen Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommuns beslut den 21 december 2020, dnr 2016-15944-54, § 5, att anta detaljplan för del av fastigheten X intill kvarteret Pucken i stadsdelarna Västertorp och Fruängen i Stockholms kommun.
-

Dok.Id 1767185

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

U A har yrkat att beslutet att anta detaljplanen ska upphävas. Hon har hänvisat till vad hon framförde i mark- och miljödomstolen och har tillagt i huvudsak följande: Hanteringen av planprocessen är felaktig. Hennes synpunkter vid plansamrådet blev inte tillgodosedda. Granskningskedet ger ytterligare en möjlighet att lämna synpunkter. Denna möjlighet fick hon inte av kommunen. Kommunens beslut strider mot 5 kap. 18 §, 20 §, 24 § och eventuellt 25 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Om hon hade fått möjlighet att lämna synpunkter vid granskningen är det inte säkert att detaljplanen hade sett ut som den gör i dag.

Stockholms stad har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras och har anfört i huvudsak följande: Av kommunens sändlistor för underrättelserna om granskning framgår att dessa skickats till bl.a. sakägare enligt fastighetsförteckning samt berörda av förslaget som tidigare lämnat in skriftligt yttrande. Det kan konstateras att U As namn därvid inte finns upptaget. Av sändlistan för meddelande efter granskning framgår att detta skickats bl.a. till dem som inte har fått sina synpunkter tillgodosedda. Inte heller här är U As namn med. Det får emellertid framhållas att U A lämnat synpunkter under samrådet, samt överklagat beslutet att anta detaljplanen. Vidare kan konstateras att de synpunkter på planförslaget som U A framfört under samrådet, under granskning har framförts av andra sakägare. Dessa synpunkter har således funnits med under processen för kommunen att beakta, varför de ovan angivna förhållandena inte kan anses ha haft någon inverkan på kommunens beslut att anta detaljplanen.

Aktiebolaget Familjebostäder har uppgett att bolaget delar Stockholms stads uppfattning.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen finner skäl att ge prövningstillstånd och ta upp målet till omedelbart avgörande.

Till stöd för sitt överklagande har U A anfört bl.a. att kommunen inte har följt bestämmelserna i 5 kap. 20 § och 24 § PBL.

När samrådet enligt 5 kap. 11–17 §§ PBL är klart ska kommunen i en underrättelse, som ska anslås på kommunens anslagstavla, informera om sitt planförslag och låta det granskas under en viss tid (granskningstid), se 5 kap. 18 § första stycket och 19 § första stycket PBL. Kommunen ska senast den dag då underrättelsen anslås på kommunens anslagstavla skicka ett meddelande om innehållet i underrättelsen till bl.a. kända sakägare och de enskilda i övrigt som har ett väsentligt intresse av förslaget, se 5 kap. 20 § 1 PBL. Bestämmelsen i 5 kap. 20 § 1 PBL överensstämmer med 5 kap. 25 § första stycket i den numera upphävda plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL.

I förarbetena till ÄPBL anges bl.a. följande: Någon särskild underrättelse till bostadsrättshavare och hyresgäster behövs inte. Det förutsätts att hyresgästerna på lämpligt sätt får information genom hyresgästföreningens försorg. Bostadsrättsföreningar underrättas i egenskap av fastighetsägare. Föreningens styrelse förutsätts sköta informationen till medlemmarna. Med andra som har ett väsentligt intresse av planförslaget avses bl.a. enskilda personer, sammanslutningar eller företag som på ett påtagligt sätt berörs av förslaget och som tidigare i ärendet har lämnat in ett skriftligt yttrande och därvid anmält sin önskan att få del av underrättelsen. (Se prop. 1985/86:1 s. 616.)

I 5 kap. 23 § PBL föreskrivs det att kommunen efter granskningstiden ska upprätta ett granskningsutlåtande som ska innehålla en sammanställning av de skriftliga synpunkter som inkommit under granskningstiden och en redovisning av kommunens förslag med anledning av synpunkterna. Granskningsutlåtandet eller ett meddelande om var det finns tillgängligt ska så snart som möjligt skickas till dem som inte har fått sina synpunkter tillgodosedda (se 5 kap. 24 § första stycket PBL). Bestämmelsen överensstämmer med innehållet i 5 kap. 27 § andra stycket första meningen ÄPBL.

Enligt förarbetena till ÄPBL bör granskningsutlåtandet expedieras snarast möjligt och senast samtidigt som utlåtandet skickas till det organ som ska anta detaljplanen. Syftet är i första hand att ge information om ärendets gång. Granskningsutlåtandet kan

emellertid även ge upphov till kontakt med de förtroendevalda. Denna möjlighet kan ha ett betydande värde för både sakägare, övriga berörda och politiker. (Se prop. 1985/86:1 s. 620.)

U A bor på fastigheten Y som gränsar till planområdet. Fastigheten innehas med tomträtt av Bostadsrättsföreningen Västertorp i Stockholm. Av handlingarna i kommunens akt framgår att U A har gett in ett skriftligt yttrande under samrådet. Hennes synpunkter har inte blivit tillgodosedda. Hennes yttrande finns inte med i samrådsredogörelsen. Kommunen har uppgett att underrättelse om granskning av planförslaget har skickats till bl.a. sakägare enligt fastighetsförteckning och berörda av förslaget som tidigare lämnat in skriftligt yttrande samt att granskningsutlåtandet har skickats bl.a. till dem som inte har fått sina synpunkter tillgodosedda. Såvitt framgår av kommunens akt – vilket också bekräftas av kommunen – har varken underrättelse om granskning av planförslaget eller granskningsutlåtandet skickats till U A.

En kommuns underlåtenhet att skicka granskningsutlåtandet eller ett meddelande om var utlåtandet hålls tillgängligt till berörda sakägare i ett detaljplaneärende har av Mark- och miljööverdomstolen ansetts utgöra ett sådant handläggningsfel som motiverar att planen upphävs (MÖD 2019:4). Bristen bedömdes kunna ha haft betydelse för den klagandes möjligheter att bevaka sin rätt och att framföra synpunkter till de förtroendevalda beslutsfattarna, vilket i sin tur kan ha haft betydelse för beslutet att anta detaljplanen. I rättsfallet betonas att det finns skäl att ställa förhållandevis stränga krav på den formella handläggning som föregår antagandebeslutet eftersom utrymmet för materiell överprövning av en detaljplan är begränsad. Detta angavs gälla särskilt i de delar som syftar till att berika beslutsunderlaget med synpunkter från berörda intressenter i den typen av bedömningsfrågor som inte kan bli föremål för någon egentlig överprövning i domstol. Det ansågs att kommunens skyldighet att informera om granskningsutlåtandet bör ses i denna kontext.

I detta fall har kommunen underlåtit att skicka granskningsutlåtandet till U A. Denna brist i handläggningen kan ha haft betydelse för U As möjlighet att bevaka sin rätt och att framföra synpunkter till de förtroendevalda beslutsfattarna,

vilket i sin tur kan ha haft betydelse för beslutet att anta detaljplanen. Kommunens beslut bör därför upphävas på denna grund. Underlåtenheten dessförinnan att inte skicka underrättelse om granskning av planförslaget till U A och därigenom ge henne möjlighet att inkomma med synpunkter på detta utgör en sådan brist i handläggningen att antagandebeslutet bör upphävas även på denna grund. (Jfr regeringens beslut den 12 september 2002 i ärende M2002/1423/Hs/P.) Den omständigheten att de synpunkter som U A framförde under samrådet har framförts av andra under granskningen av planförslaget utgör inte skäl till annan bedömning.

Vid denna utgång prövar Mark- och miljööverdomstolen inte de övriga invändningar mot detaljplanen som U A har framfört.

Beslutet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg och Mikael Hagelroth, referent, tekniska rådet Inger Holmqvist samt hovrättsrådet Katarina Berglund Siegbahn (deltog inte i beslutet om prövningstillstånd).

Föredragande har varit Ulrika Agerskans.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2021-05-31
meddelad i
Nacka

Mål nr P 853-21

PARTER

Klagande

1. U A

2. J-E H

3. M H

Motpart

Stockholms kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Stockholms kommuns beslut 2020-12-21 i dnr 2016-15944, se bilaga 1

SAKEN

Detaljplan för X i stadsdelen Västertorp i Stockholms kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena.

BAKGRUND

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun beslutade den 21 december 2020 att anta detaljplan för del av fastigheten X, stadsdelen Västertorp, i Stockholms kommun. Planens syfte är enligt planbeskrivningen att möjliggöra byggandet av två byggnader för ca 110 nya bostäder inom ramen för Stockholms-projektet.

Länsstyrelsen Stockholm beslutade den 23 december 2020 att inte överpröva kommunens antagandebeslut.

Kommunens antagandebeslut har överklagats till mark- och miljödomstolen av U A samt J-E H och M H.

YRKANDEN

U A samt J-E H och M H har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva detaljplanen eller att detaljplanen ska ändras i olika avseenden. I den mån klagandena endast yrkat på ändringar och för det fall domstolen anser att ändringsyrkanden inte kan prövas eller bifallas, så ska yrkande om ändring också avse yrkande om att upphäva detaljplanen.

UTVECKLING AV TALAN

Klagandena har till stöd för sin respektive talan anfört sammanfattningsvis följande.

U A (fastigheten Y)

Hon är boende i en bostadsrättsförening inom kvarteret Knäskyddet och intill platsen där byggnaderna med ca 90 lägenheter, fördelade på sex lamellhus, är planerade att uppföras. I området finns två sammanhållna huslängor. Byggnadernas placering i detaljplanen påverkar denna sammanhållning negativt.

De nya byggnaderna innebär att solljuset försvinner för de boende i kvarteret Knäskyddet. De befintliga husen är två våningar höga. De nya husen är fem

våningar höga och placerade söder om de befintliga husen. De nya husen kommer att ligga på en högre nivå än de befintliga husen.

Naturen/skogen försvinner enligt detaljplanen. Naturen är uppskattad och välbesökt av de boende i området och av många som passerar platsen. Flera djur, t.ex. rådjur, harar och ekorrar har sin vistelse i skogen. På platsen ska enligt detaljplanen istället bli en ny gata och vändplan samt en innergård med lekplats, växtbäddar, dike och parkyta. Kommunen borde spara den natur som finns. Utmärkande för Västertorp är principen om hus i park. Med aktuell förtätning frångås denna princip.

Detaljplanen innebär att de boende på fastigheten Y kommer att omges av bilvägar, dvs. en mycket försämrad boendekvalitet och ökad insyn.

Byggnaderna inom fastigheten Y är byggda på sjöbotten. Det innebär rasrisk och risk för sprickbildning i byggnaderna om den nya bebyggelsen tillåts.

Enligt ett tidigare förslag till detaljplan skulle två nya huslängor uppföras bakom kvarteren Benskyddet och Knäskyddet. Efter samrådet, där det framkom många synpunkter och ett starkt motstånd, ändrades förslaget till det nu aktuella. Hon fick under samrådet inte någon information om det ändrade förslaget, trots att hon framställt synpunkter som inte tillgodosetts. Att ändra förslaget så att bebyggelse tas bort bakom det ena kvarteret, men inte det andra känns orättvist. Det passar inte heller in i området. Hon har även bjudit in till en dialog med stadsbyggnadskontoret gällande byggandet och utveckling i området, men har inte fått någon respons.

J-E H och M H (fastigheten A) *Hus A–F*

Huslängan i planområdets södra del, Hus A–F, bör inte byggas. Det är en förutsättning för byggnaden att det blir stora 3- och 4-rumslägenheter, pga. att sovrummen måste vara i byggnadens norra sida, och det innebär att det blir bostäder för barnfamiljer. Utemiljön på husens södra sida är inte lämplig för barn.

Om

området bebyggs blir det också stora bekymmer med översvänningsytor för befintlig byggnation.

Den befintliga bullervallen och planket är utmed hela den planerade huslängan A–F väsentligt lägre än övriga plank och vall utmed E4 och Södertäljevägen eftersom det i dag finns ett skogsområde på platsen som absorberar buller och luftföroreningar. Bullervallen och planket är så lågt att man med lätthet kan se bilarnas strålkastare. Vissa delar av den nya huslängan, framförallt hus E och F, är upphöjd ca 2 meter över befintlig marknivå.

I planbeskrivningen omnämns på den södra sidan av huslängan A–F höga bullernivåer, höga partikelhalter och halter av NO-gas. Det finns även två 220 kV-kraftledningar nedgrävda under gång- och cykelbanan. Rekommenderat skyddsavstånd till ledningarna är 10 meter. Ledningarna är ca 10 meter från husväggen. Husen är dessutom planerade med genomgående entréer och cykelställ invid utgången på den södra sidan av husen och med en gång för en bekväm anslutning till gång- och cykelvägen.

Hus E och F är även tänkta att byggas på en befintlig översvänningsyta och där lågpunkten finns i området. De senaste åren har det varit en liten ”sjö” på platsen under våren och som har torkat upp på sensommaren.

För att bygga på platsen, framförallt hus E och F, behövs stora mängder fyllnadsmaterial att ställa husen på. Slänten ned till befintlig gång- och cykelväg samt stora delar av gården på den norra sidan av husen E och F ska också fyllas. Då försvinner det mesta av den befintliga översvänningsytan. Det är dock inte säkerställt att vattenvolymer från översvänningsytan inte hamnar i de befintliga byggnadernas källarutrymmen. Det saknas uppgift om planhöjder på de befintliga byggnadernas källarutrymmen och risken för att de översvämmas.

Felaktig måttangivelse

Samrådet bör göras om, alternativt bör Hus A minskas med en våning. Det finns ett formellt fel avseende felangivet mått på hushöjden för Hus A och huset i kvarteret Knäskyddet inte är skalenligt infört i bilden där förhållandet mellan ny och befintlig bebyggelse redovisas.

I det första samrådet angavs byggnadshöjden för Hus A vara 16,7 meter. Nu anges höjden på Hus A vara 19,1 meter i antagandehandlingen. Huset borde rätteligen vara 19,6 meter högt. Därtill ska beaktas att grunden/entréplan är 1,25 meter högre än gatuplanet för kvarteret Knäskyddet. Det duger inte med att bortförklara höjdfelet med att måttet var angivet på en annan plats och att det är svårt att tolka ritningen.

Befintliga byggnader inom kvarteret Knäskyddet är inte inritade skalenligt i handlingarna. Avståndet mellan de befintliga byggnaderna och planerade byggnader är angivna till 13 meter. Vid mätning i handlingarna så är avståndet 16–17 meter. Det går inte att få fram något mått på den befintliga byggnadens höjd. Det är dock inte troligt att byggnaden inom kvarteret Knäskyddet är drygt hälften så högt som det planerade huset.

Sammantaget ger detta intrycket av att det nya huset inte kommer att bli så stort och påträngande som det kommer att bli i verkligheten. Att presentera underlagen med felaktiga mått och skalfel ger en falsk bild och förskönar verkligheten.

Fyra tallar

Utanför fastigheten A finns fyra tallar som måste tas ned. Det finns en risk för att tallarna ska blåsa ned och falla rakt in i deras sovrum. De ändrade vindförhållandena som blir av att huslänga Hus A–F byggs och att de träd som tas ned i samband med detta bildar en vindkorridor på den öppna planen på norra sidan av huslängan, i stort sett blir det nog bara dessa fyra tallar kvar. Befintliga träd i parkområdet fällt för att ge plats för den nya huslängan och planen norr om husen A–F i södra området.

Kommunen har hänvisat till stadsdelsförvaltningens skötsel av parkmarken. Den ökade risken för att vinden ska fälla träden är dock en konsekvens av nybyggnationen och kommunen har därvid en större möjlighet att övertyga stadsdelsförvaltningen om tillåtelse att fälla träden. Det måste också tilläggas att det grävning för fiberanslutning av fastigheterna på Bandyvägen utfördes på ett sätt som försvagade tallarna.

I trädfällningen av ”nödvändiga träd” inom planområdet så finns på platsen för Hus F en stålig och frisk ek med en omkrets om 2,9 meter. Eken är uppskattningsvis ca 300 år gammal.

Skuggning

Huslängan A–F innebär att fastigheten A och fastighetens uteplats hamnar i skugga mellan kl. 17.00 och 18.00 under större delen av året. Det är den mest värdefulla tiden på dygnet.

Plushöjden på Hus F bör minskas med det antal våningar som behövs för fastigheten A får minst sex månader utan skuggning på uteplatsen. Hus F bör då bli tre våningar högt och få ett tak med en bruten gavelspets. Alternativt ska ersättning utgå för den värdeminskning som skuggningen innebär. Ersättning ska motsvara skillnaden av en teoretisk försäljning av fastigheten Bandyvägen med eller utan Hus F.

Buller och luftföroreningar

Huslängan A–F innebär att fastigheten A drabbas av ökade bullerstörningar samt ökade halter av partiklar och NO-gaser. Bullervallen och planket ska därför höjas, alternativt ska ersättning utgå för den värdeminskning som störningarna innebär.

Bullerökningen beror på att bullret från E4 inte kommer att absorberas av den nya huslängan i planområdets södra del. Huskroppen kommer att fungera som reflexion av lufttrycket och då ökar bullret framför huskroppen. Bullret kommer att ”smita

runt hörnet” på huskroppen och där ökar bullret trycket och kommer att gå direkt mot fastigheten A.

Luftföroreningar, såsom partiklar PM10 och nitrösgaser, kommer att öka för fastigheten A. Luftföroreningar försvinner inte för att man bygger ett hus i vägen. De ”späs ut” i luften och absorberas av växtlighet. Med den nya huskroppen kommer luftföroreningarna att med vindens hjälp också att ”smita runt hörnet” på den nya huslängan vilket kommer att ge ökad belastning av luftföroreningar för fastigheten A när vinden ligger på.

För att förbättra buller- och luftföroreningssituationen utmed hela den sträcka där Hus A–F är tänkt att byggas så borde befintlig bullervall och plank förbättras alternativt höjas. De skulle ge en förbättring för de nya hyresgästerna då de använder de entréerna på huslängans södra sida.

Stadsbyggnadskontoret bör ställa krav på Trafikverket om en ny och högre bullervall eller skydd för att bygga Hus A–F. Om ingen förbättring av bullerplank och -vall sker ska ersättning utgå motsvarande den värdeminskning som en teoretisk försäljning av fastigheten A med eller utan Hus A–F kan ge.

DOMSKÄL

Några utgångspunkter för mark- och miljödomstolens prövning

Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten, se 1 kap. 2 § plan- och bygglagen (2010:900). Det är alltså kommunen som, inom vida ramar, avgör hur bebyggelsemiljön utformas i kommunen.

Den myndighet som prövar ett överklagande av ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan ska endast pröva om det överklagade beslutet strider mot någon rättsregel på det sätt som klaganden har angett eller som framgår av omständigheterna, se 13 kap. 17 § plan- och bygglagen. Om myndigheten vid prövningen bedömer att beslutet strider mot en rättsregel ska beslutet upphävas i sin

helhet. Delvis upphävande eller ändringar av beslutet får endast göras om kommunen har medgett det eller om det är fråga om ändringar av ringa betydelse.

Mark- och miljödomstolens prövning stannar i många fall vid en bedömning av om beslutet att anta en detaljplan ligger inom ramen för det handlingsutrymme som plan- och bygglagen ger kommunen. Hänsyn ska tas till allmänna och enskilda intressen, se 2 kap. 1 § plan- och bygglagen. De avvägningar som kommunen har gjort mellan olika samhällsintressen blir, om kommunen hållit sig inom sitt handlingsutrymme, inte föremål för överprövning, se MÖD 2014:12.

I första hand är det länsstyrelsen som prövar om en detaljplan följer bestämmelserna om bl.a. miljökvalitetsnormer eller om en bebyggelse är olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet, eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion, se 11 kap. 10 § plan- och bygglagen. Ofta saknas det skäl för överprövande myndigheter att frångå länsstyrelsens bedömning i frågor som länsstyrelsen ska bevaka som regional planmyndighet, se t.ex. MÖD 2016:13. Mark- och miljödomstolen bör dock pröva om underlaget för länsstyrelsens prövning har varit godtagbart i sig och i förhållande till vad som kan ha tillförts målet efter länsstyrelsens prövning samt om detaljplanen får oacceptabla konsekvenser, se t.ex. Mark- och miljööverdomstolens dom den 3 december 2018 i mål nr P 11888-17.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Prövningens ram

J-E och M H har yrkat att fyra tallar vid deras tomtgräns tas ned eftersom det kommer bli ändrade vindförhållanden när Hus A–F byggs. Mark- och miljödomstolens prövning begränsas av det överklagade beslutet. Mot bakgrund av att det inte redovisas något förbud mot att fälla träd i den antagna detaljplanen kan inte domstolen ta upp frågan till prövning.

Inte heller frågan om ersättning för eventuell värdeminskning kan prövas av mark- och miljödomstolen inom ramen för detta mål.

Felaktigheter under planprocessen

U A har uppgett att hon inte fick meddelande om att förslaget ändrats efter samrådet och att hon bjudit in till en dialog med kommunen. Mark- och miljödomstolen konstaterar att U A, i egenskap av sakägare, skulle ha meddelats om underrättelse angående planförslaget i granskningskedet (se 5 kap. 18 och 20 §§ plan- och bygglagen). Oaktat om kommunen skickade meddelande till U A eller inte anser domstolen dock att det är uppenbart att det eventuella felet saknar betydelse för avgörandet. Detta eftersom U A har lämnat synpunkter under planprocessen och därtill har överklagat beslutet till mark- och miljödomstolen. Det finns därför inte skäl att upphäva beslutet på den grunden (jfr 13 kap. 17 § andra stycket plan- och bygglagen).

J-E och M H har anfört att samrådet bör göras om, alternativt att Hus A bör minskas med en våning. Detta på grund av att byggnadshöjden för Hus A angivits felaktigt samt att befintliga byggnader inom kvarteret Knäskyddet inte är inritade skalenligt i handlingarna. Mark- och miljödomstolen instämmer med klagandena att sektionsritningarna på s. 23 i planbeskrivningen är något vilseledande, men anser att det framgår att det inte är det närmaste avståndet mellan husen som visas, och den faktiska skillnad det handlar om är försumbar. Domstolen bedömer att det inte har framkommit några felaktigheter i övrigt inom ramen för planprocessen som gör att det finns skäl att upphäva planen. Domstolen återkommer till frågan om byggnadens höjd.

Kultur-, naturmiljö och gestaltning

J-E och M H samt U A har fört fram synpunkter kring kulturmiljö och naturvärden. Mark- och miljödomstolen konstaterar att kommunen i planarbetet har tagit fram en antikvarisk studie avseende kulturmiljön och en naturvärdesinventering gällande naturvärdena. Kommunen får därmed anses ha behandlat frågorna i tillräcklig utsträckning och det har inte kommit fram något skäl för mark- och miljödomstolen att ifrågasätta de avvägningar som kommunen har gjort vad gäller de frågorna.

U A har anfört att hon anser att de nya byggnadernas placering i detaljplanen påverkar den befintliga sammanhållningen. J-E och M H anser att Hus A bör minskas med en våning. Mark- och miljödomstolen konstaterar att gestaltning är en sådan fråga där kommunen har ett stort bedömningsutrymme. Domstolen anser därmed att kommunens avvägningar i de här delarna ryms inom det utrymme som reglerna i plan- och bygglagen ger. Det är alltså inte motiverat att upphäva detaljplanen på grund av invändningarna.

Hälso- och säkerhetsfrågor

U A har framfört synpunkter angående de geotekniska förutsättningarna för platsen samt att planen kommer att leda till en försämrad boendekvalitet. J-E och M H anser att den södra huslängan inte ska byggas på grund av att det bl.a. krävs särskilda planlösningar.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att kommunen har tagit fram en utredning om marktekniska undersökningar och att det därför inte finns skäl att ifrågasätta ställningstagandet i det avseende. Därtill är det länsstyrelsens sak att bevaka hälso- och säkerhetsfrågor. Länsstyrelsen har inte funnit skäl att ompröva planen och mark- och miljödomstolen gör ingen annan bedömning i den delen.

Betydande olägenheter

U A och J-E och M H har fört fram invändningar angående ökad skuggning samt ökad insyn. Av den solstudie som genomförts framgår att klagandena visserligen kommer att drabbas av viss ökad skuggning till följd av planen. Domstolen gör även bedömningen att ett genomförande av detaljplanen troligen kommer att medföra en något ökad insyn för U A. Mark- och miljödomstolen anser dock att ökad skuggning respektive insyn i viss omfattning är olägenheter som skäligen får tålas inom ett storstadsområde. Olägenheterna kan inte heller anses vara så stora att de är att betrakta som betydande (jfr t.ex. MÖD 2017:54).

J-E och M H har ansett att bullervall och plank ska höjas för att stoppa problem med buller samt luftföroreningar. Mark- och miljödomstolen anser att det framgår av utredningen att gällande riktvärden klaras, och att det inte framkommer något annat som tyder på att de kommer att drabbas av vare sig ökat buller eller ökade luftproblem vid genomförandet av planen.

Detaljplanen medför alltså inte några betydande olägenheter enligt 2 kap. 9 § plan- och bygglagen och det finns därmed inte skäl att upphäva planen på den grunden.

Sammanfattning

Mark- och miljödomstolen har sammanfattningsvis kommit fram till att kommunen har hållit sig inom det handlingsutrymme som plan- och bygglagen ger en kommun vid detaljplaneläggning. Det har inte heller framkommit annat än att kommunen har handlagt planärendet på ett formellt riktigt sätt. Det har alltså inte framkommit något skäl för att upphäva beslutet att anta detaljplanen. Överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (MMD-02)

Överklagande senast den 21 juni 2021.

Karin Röckert

Jonas T Sandelius

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Karin Röckert, ordförande, och tekniska rådet Jonas T Sandelius. Föredragande har varit beredningsjuristen Elin Thyr.